

03 05 2019



Мухтарам намояндагони воситаҳои ахбори омма!

Пеш аз хама, мехоҳам бори дигар ба ҷониби Россия миннатдори самимиро барои даъват ҷихати анҷоми сафари расмӣ ба Федератсияи Россия изҳор дорам.

Муколамаи мунтазам дар сатҳи олии ба мо имкон медиҳад, ки на танҳо масъалаҳои муҳим ва дурнамои шарикӣ стратегиямонро мавзӯи муҳокима кунем, балки дар бораи масъалаҳои минтақавӣ ва байналмилалӣ муфассал мубодилаи афкор намоем.

Аз рӯи натиҷаҳои гуфтушунидҳои имрӯза хуччатҳои муҳими дучониба ба имзо расиданд.

Зимни суҳбати созанда ва мавзӯи мо мавқеи наздик ё шабеҳро дар самти ақсарияти мутлақи масъалаҳои калидӣ дар рӯзномаи дучониба ва байналмилалӣ тасдиқ намудем.

Ҳамкориҳои иқтисодӣ соҳаи асосии шарикӣ мо мебошад. Аз ин рӯ, ба масъалаҳои дорои хусусияти тичоратӣ иқтисодӣ ва ҳамкориҳои сармоягузорӣ диққати махсус дода шуд.

Россия имрӯз яке аз шарикони асосии тичоративу иқтисодии Тоҷикистон боқӣ мемонад.

Соли гузашта гардиши мол миёни мамлакатҳои мо 9 фоиз афзоиш ёфта, аз 1 миллиард доллар гузашт. Дар ин замина, аҳамияти татбиқи самараноки минбаъдаи қарорҳои дар доираи Комиссияи байниҳукуматаӣ оид ба ҳамкориҳои иқтисодӣ андешидашуда зикр қарда шуд. Ҷониби Тоҷикистон муҳимияти татбиқи лоиҳаҳои ояндадори сармоягузорию дар

бахши воқеии иқтисодиёти Тоҷикистон тасдиқ намуд. Мо ба роҳандозии истехсоли муштарак дар соҳаҳои саноати сабук, ҳуруқворӣ ва истихроҷи маъдан, инчунин, дар соҳаи нақлиёт тавачҷух зоҳир намудем. Имкониятҳои бузурги ҳамкорӣ, ҳамчунин, дар самтҳои сӯзишворӣ энергетикӣ ва агросаноатии иқтисодиёти Тоҷикистон вучуд доранд.

Имрӯз мо хуччатҳоро дар бораи тартиби содагардондашудаи анҷом додани амалиёти гумрукӣ хангоми интиқоли маҳсулот ва воситаҳои нақлиёт миёни кишварҳоямон ва дар

бораи тартиб ва меъёрҳои назорати фитосанитарӣ имзо намудем. Ин ҳуҷҷатҳо асосҳои ҳуқуқии «долони сабз» - ро эҷод мекунам.

Бо ин ҳама, барои таъмини мутақобилаи маҳсулот, аз ҷумла сабзавот ва меваҳои аз ҷиҳати экологӣ тозае Тоҷикистон ба бозорҳои бузурги Россия, шароити мусоид фароҳам меояд. Ҳамчунин, зарурати зудтар ба итмом расондани қорҳои омодагӣ барои бунёди маркази яқлукху тақсимоти маҳсулоти кишоварзӣ дар Тоҷикистон зикр карда шуд. Ҷузъи дигари муҳими ҳамкориҳои иқтисодии ду кишвар робитаҳои байниминтақавӣ мебошанд, ки ҷуғрофияи онҳо доимо вусъат меёбад. Имрӯз, тақрибан, 80 минтақаи Россия бо Тоҷикистон робитаҳои мустақими тичоратӣ иқтисодӣ, фарҳангии гуманитарӣ ва гайра доранд. Мо густариш ва таҳкими минбаъдаи ҳамкорӣ дар ин самтҳо зарур мешуморем.

Дар Тоҷикистон имрӯз иқтисодиёт устуворона рушд мекунад. Суръати афзоиши меъёри миёнаи солони маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ дар 10 соли охир дар сатҳи 7 фоиз қарор дорад, ки ин нишондиҳандаи хуби макроиқтисодӣ мебошад.

Мо дар назди худ максимал гузоштем, ки дар даҳ соли оянда иқтисодиёти худро ба модели рушди саноату кишоварзӣ табдил диҳем. Ин барои рушди ҳамкориҳои мутақобилан судманди ҷонибҳо дар сатҳи минтақаҳо, аз ҷумла дар соҳаҳои гуногуни саноатӣ, имкониятҳои нав фароҳам меорад.

Ҷун аъзона, ҳар ду ҷониб ба ҳамкорӣ дар соҳаи муҳочирати меҳнатӣ афзолияти махсус дод. Он, пеш аз ҳама, ба танзими анбӯҳи муҳочирати миёни кишварҳои мо, бехтар намудани шароити иқомат ва қори муҳочирони меҳнатии тоҷик ва аъзои оилаҳои онҳо дар қаламрави Россия ниғаронда шудааст. Ба шарофати кӯшишҳои муштарақ, мо дар ҳалли масъалаҳои муҳим дар ин соҳа ба таври назаррас пешрафт қардем.

Мавриди зикр аст, ки солҳои охир шумораи муҳочирони меҳнатии тоҷик, ки ба Федератсияи Россия сафар мекунам, тамоюли қамшавӣ дорад. Ҳамин тавр, соли гузашта бо максимали фаъолияти меҳнатӣ, тақрибан, 480 ҳазор шахрванди Тоҷикистон ба Россия рафтаанд. Ин шумора 50% қамтар аз давраи авҷи ин раванд - солҳои аввали даҳсолаи равон аст, ки то 1 миллион муҳочирони меҳнатии мо ба Федератсияи Россия рафтааст. Бо вучуди ин, дар ин самт ҳанӯз масъалаҳои қушода боқӣ мемонанд, ки тавачҷуҳои моро тақозо доранд.

Мо роҳҳои густариши минбаъдаи ҳамкориҳои дучонибаро дар соҳаи фарҳангии гуманитарӣ, аз ҷумла тавассути илму маориф, фарҳанг ва сайёҳӣ, муҳокима намудем. Муносибатҳо дар ин соҳаҳо барои наздикшавии минбаъдаи халқҳои мо, таҳкими дӯстӣ ва ҳамдигарфаҳмӣ байни онҳо аҳамияти қалон доранд.

Мо доир ба иштироки фаъолона ва пайвастаи намоёндогонии зиёӣ илмӣ ва эҷодии ду кишвар дар ҷорабинҳои илмӣ фарҳангии яқдигар сухан меронем. Дар ин замина, меҳкам зикр намоям, ки фазаи иттилоотии Россия дар тамоми ғушаҳои Тоҷикистон дастрас аст, яъне он ҷузъи майдони иттилоотии мо мебошад.

Мавқеи таҳсилоти Россия ва забони русӣ дар мо таҳким меёбад. Имрӯз, зиёда аз 20 ҳазор нафар қавонони Тоҷикистон дар донишгоҳҳои Россия таҳсил мекунам.

Дар Тоҷикистон Донишгоҳи (славянии) Россия ва Тоҷикистон, филиали донишгоҳҳои пешсафи Москва - Донишгоҳи давлатии Москва, МИСиС ва Институти энергетикӣ бомуваффақият фаъолият доранд.

Бо фармонҳои дахлдори Президент ва қарорҳои Ҳукумат омӯзиши ҳатмии забони русӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, аллақай, аз синфи дуюм ва дар ақсар муассисаҳои томақтабии таълимӣ таҳсил ба забони русӣ ба роҳ монда шудааст.

Дар 10 донишгоҳ факултаҳои филологияи рус ё шуъбаҳои ихтисоси забон ва адабиёти рус вучуд доранд. Дар кишвар дахҳо мактабҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва садҳо синфҳои омӯзиши забони русӣ фаъолият мекунанд.

Дар робита ба ин, мо ба ҷониби Россия ҷиҳати омодагӣ ба суръатбахшии раванди сохтмони панҷ мактаби нави русӣ дар Тоҷикистон изхори миннатдорӣ менамоем.

Мо натиҷаҳои ҳамкории кишварҳои ҳамро дар самти муқовимат бар зидди таҳдидҳои ҷаҳонӣ ва минтақавӣ мусбат арзёбӣ мекунем. Дар самти таъмини амният ҷонибҳои дар мубориза бар зидди терроризм ва экстремизм, ҷиҳодҳои муташаккили фаромилӣ ва кочоки маводи муҳаддир ҳамкории зич ба роҳ мондаанд.

Тоҷикистон ва Россия дар ин масъала иттифокчиёни воқеӣ буда, мо ҷонибдори ҳамроҳсозии минбаъдаи фаъолияти идораҳои салоҳиятдори давлатҳои ҳамро дар ин соҳа мекунем.

Ҳамкории ҳарбӣ ва ҳарбӣ - техникаи Тоҷикистону Россия бо маром рушд мекунанд. Мо ба ҷониби Россия барои мусоидати пайваста дар омодакунии кадрҳои ба Қувваҳои Мусаллаҳамон ва дар таҳкими ҳарбӣ - техникаи иқтисодии муҳофизатии Тоҷикистон изхори миннатдорӣ менамоем.

Дар ҷаҳорҷӯии созишномаҳои ба дастамада, Барномаи навосозии Қувваҳои Мусаллаҳи Тоҷикистон татбиқ мешавад. Мо ба татбиқи мунтазами минбаъдаи барномаи маъмур дар муҳлатҳо ва ҳаҷмҳои мувофиқашуда умед дорем.

Аз ҷониби Тоҷикистон барои фаъолияти босамари бузургтарин иншооти ҳарбии ҳоричии Россия - пойгоҳи 201 - ум таҷрибаҳои зарурӣ андешида мешаванд ва пойгоҳи нодири оптикӣ - электронии «Окно» муваффақона вазифаҳои ҳудудро хал мекунанд.

Мо будубоши пойгоҳи ҳарбии 201 - умро дар қаламрави Тоҷикистон яке аз омилҳои қалбӣ барои таъмини дастаҷамъонаи амниятии минтақавӣ мешуморем.

Ҳангоми муҳоҷимаи масоили муҳими амниятии минтақавӣ мушкилоти Афғонистон низ дар мадди тавачҷуҳи ҷонибҳои қарор гирифт. Воқеаҳои Афғонистон мушаккам ба сатҳи амниятии кишварамон ва, дар маҷмӯъ, минтақа таъсир мерасонанд. Бояд зикр қард, ки 60 дарсади сарҳади Афғонистон бо собиқ Иттиҳоди Шӯравӣ ба Тоҷикистон рост меояд. Ин 1400 километри марзи Тоҷикистону Афғонистон бо қитъаҳои душворфатҳ барои муҳофизат мекунанд.

Қитъаи сарҳади Тоҷикистону Афғонистон дар самти таъмини амниятии марзҳои ҷанубии иттиҳодҳои аҳамияти стратегӣ мекунанд. Тоҷикистон дар роҳи паҳн қардидани таҳдидҳои амниятии аз ин самт бароянда пешоҳанг буда, дар муборизаи муассир бар зидди онҳо саҳми ҳудудро меҷузорад.

Вақт нишон дод, ки мушкилоти ин кишвари барои мо ҳамаҷо роҳи ҳалли ҳарбӣ надорад.

Тоҷикистон ҳавасманди суботи шуқуфои Афғонистон буда, ҷонибдори ҳалли мусолимадомезии мушкилоти он мекунанд. Дар робита ба ин, мо ба талошҳои муштаракӣ минбаъда оид ба мусоидат ба истиқрори сулҳу субот дар Афғонистон тавассути роҳҳои сиёсӣ ва дипломатӣ изхори ҷонибдорӣ намудем.

Мо доир ба масъалаҳои дорои хусусияти минтақавӣ ва байналмилали табодули афкори муфассал намудем.

Мо бо Владимир Владимирович ба таҳкими ҳамроҳиямон дар ҷаҳорҷӯии СММ, САҲА, СҲШ, ИДМ, СААД ва дигар соҳторҳои ҳамкории бисёрҷониба изхори ҷонибдорӣ намудем. Ҷониби Тоҷикистон аз натиҷаи музокироти имрӯза қаноатманд мекунанд.

Бо истифода аз фурсат, бо қамолҳои ҳушнудӣ аз муҳтарам Владимир Владимирович даъват ба амал овардам, ки дар вақти барояшон муносиб ба Тоҷикистон таширф оранд.

Бори дигар ба Шумо, Владимир Владимирович ва дар симои Шумо ба мардуми Россия  
барои истикболи гарму самимӣ ва меҳмоннавозии анъанавӣ изхори миннатдорӣ  
менамоям.

Ташаккур.